

Vykanie

V Španielsku a v krajinách Latinskej Ameriky sa tak ako v slovenčine tiež stretávame s vykaním – usted, ustedes. Určiť jednotné všeobecné pravidlo kedy sa vykanie používa je veľmi náročné keďže závisí od veku osoby, od skupiny, ku ktorej osoba patrí (rodina, práca, atď.), od postavenia, krajiny atď.

V Latinskej Amerike a v niektorých oblastiach Španielska sa pri tykaní viacerým osobám nepoužíva oslovenie *vosotros* ale sa používa oslovenie *ustedes*.

V niektorých krajinách Latinskej Ameriky ako je napr. Argentína alebo Uruguayi sa používa *voseo*. Ide o zámeno *vos*, ktoré nahrádza *tú*. Niekedy je ešte neformálnejšie ako *tú* a používa sa len pri osobách veľmi blízkych (priatelia, rodina, atď.).

Oslovenie *usted* pochádza zo starého výrazu *vuestra merced* → *vusted* → *vusted* → *usted*.

Slovenské oslovenie *vy* má trojaký význam:

1. Používa sa pri vykaní jednej osobe
2. Používa sa pri vykaní viacerým osobám
3. Používa sa pri tykaní viacerým osobám

Španielčina má pre každý z týchto troch spôsobov oslovenia iný ekvivalent.

- a. Pri vykaní jednej osobe sa používa oslovenie **usted (Ud., Vd.)** a sloveso v tretej osobe jednotného čísla. Tiež prízvuchné a neprízvuchné osobné zámená a privlastňovacie zámená sú v tretej osobe jednotného čísla.

Napr.:

A usted no le debo nada.

Es su libro.

- b. Pri vykaní viacerým osobám používame oslovenie **ustedes (Uds., Vds.)**. Sloveso, poprípade osobné alebo privlastňovacie zámená sú v tretej osobe množného čísla.

Napr.:

¿Tienen ustedes sus libros?

- c. Pri tykaní viacerým osobám sa používajú zámená **vosotros** (pre mužský rod) alebo **vosotras** (pre ženský rod). Sloveso, poprípade osobné či privlastňovacie zámená sú v druhej osobe množného čísla.

Napr.:

Vosotros tenéis vuestras cosas.

Os escribiré pronto.

tú (singular)	vosotros (plural)
¿De dónde eres (tú)?	¿De dónde sois vosotros? (España) ¿De dónde son ustedes? (Lat. Am.)
¿Cómo te llamas?	¿Cómo os llamáis? (España) ¿Cómo se llaman ustedes? (Lat. Am.)
¿Cuántos años tienes (tú)?	¿Cuántos años tenéis vosotros? (España) ¿Cuántos años tienen ustedes? (Lat. Am.)

usted (singular)	ustedes (plural)
¿De dónde es usted?	¿De dónde son ustedes?
¿Cómo te llama usted?	¿Cómo se llaman ustedes? (España) ¿Cómo se llaman ustedes? (Lat. Am.)
¿Cuántos años tiene usted?	¿Cuántos años tienen ustedes?

Zopakujte si:

1. Ako sa máte (vykanie viacerým osobám)?
2. Pane, máte zapaľovač?
3. Je to vaše pero (vykanie jednej osobe).

Použitá literatúra:

LENGHARTOVÁ, J. 2001. Španielčina 1, 2. 2. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2001. 448 s. ISBN 80-08-03316-9